

ΠΕΡΙ ΖΑΧΑΡΟΚΑΛΑΜΟΥ.

Τὸ ζαχαροκάλαμον πρέπει νὰ θεωρῇται ὡς προϊόν τῆς Κίνας· διασχίλια περίπου ἔτη πρὶν γνωρίσουν αὐτὸ οἱ Εὐρωπαῖοι, καὶ πολλὸν χρόνον πρὶν μάθουν τὴν χρῆσιν τοῦ τὰ λοιπὰ τῆς Ἀνατολῆς ἔθνη, ἐκαλλιεργῆτο εἰς τὴν αὐτοκρατορίαν ἐκείνην. Προσέτι πολλὸν χρόνον μετὰ τὴν ἐναρξιν τῆς μεταφορᾶς τῆς ζαχαρώσεως εἰς τὰ λοιπὰ ἔθνη ἐπεκράτει παντελὴς ἀγνοία περὶ τῆς φύσεως καὶ τοῦ τρόπου τῆς παραγωγῆς αὐτῆς. Πιθανόν, ὅτι οἱ Σῖναι, οἵτινες ἔδειξαν πάντοτε ἔχθραν ἀνέκητον κατὰ πάσης ἐπιμύθιας πρὸς ἄλλοθενεῖς, ἐτήρουν ἐπίτηδες μυστικὴν καὶ καθίστων μυστηριώδη τὴν ὑπόθεσιν ταύτην.

Τὰ περὶ ζαχαροκάλαμου ἐγνωστοποίησε κατὰ πρῶτον σαφῶς ὁ περιηγητὴς Μάρκος Πόλος κατὰ τὰ μέσα τῆς δεκάτης τρίτης ἑκατονταετηρίδος, καὶ τοι πρὸ αὐτοῦ εἶχον διαδοθῇ ὀλίγαι περὶ τοῦτου εἰδήσεις. Τὸ φυτὸν μετεκομίσθη ὀλίγον ἔπειτα εἰς τὴν Ἀραβίαν, Νουβίαν, Αἴγυπτον καὶ Αἰθιοπίαν, ὅπου ἐκαλλιεργήθη ἐκτεταμένως. Ἐν Εὐρώπῃ τὸ ζαχαροκάλαμον ἐφάνη κατὰ πρῶτον περὶ τὰς ἀρχὰς τῆς δεκάτης πέμπτης ἑκατονταετηρίδος, ἤρχισε δὲ τὴν καλλιέργειαν αὐτοῦ ἡ Σικελία, ἀφ' ἧς μετέβη εἰς Ἰσπανίαν, Μαδέραν καὶ τὰς Καναρίους νήσους. Ὀλίγον μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Κολόμβου ἀνακάλυψιν τῆς Ἀμερικῆς μετεκομίσθη τὸ φυτὸν τοῦτο εἰς τὴν Χαύτην καὶ Βραζιλίαν, ὅθεν κατὰ μικρὸν ἐξήπλωθη καὶ ὅλας τὰς Δυτικὰς Ἰνδίας.

Τὸ ζαχαροκάλαμον ἀδάνει μᾶλλον ἢ ἤττον κατὰ τὴν φύσιν τῆς γῆς. Εἰς νέον καὶ ὑγρὸν χῶμα φθάνει ἐνίοτε εἰς ὕψος ἐννέα πηχῶν, ἀλλαχοῦ εἶναι πολλὸ χαμηλότερον. Πληθύνεται δὲ πάντοτε διὰ τῆς ἐκφύσεως παραφυάδων. Τὸ σκάλισμα ζαχαροκαλαμῶνος εἶναι ἐργασία κοπωδεστάτη, καὶ ὅσον μάλιστα γίνεται ἐξ ἀνάγκης ὑπὸ τὰς ἀκτῖνας ἡλίου τροπικοῦ. Πρότερον μὲν τὸ ἔργον ἐξετελείτο διὰ χειρῶν, ἀλλ' ἤδη εἰσῆχθη τὸ ἄροτρον, ὅπου ἐπιτρέπει τῇ φύσει τῆς γῆς, μετ' ὠφελείας μεγάλης τοῦ ἰδιοκτήτου καὶ τῶν ἐργατῶν. Ἡ φύτευσις τῶν καλάμων δὲν ἀνανεοῦται κατ' ἔτος· διότι τοῦτο ἀπαιτεῖ χεῖρας πολλὰς καὶ ἔξοδα οὐκ ὀλίγα, ὅπερ ἤθελεν ἀναδιβάσει τὴν τιμὴν τῆς ζαχαρώσεως.

Κατασκευὴ Ζαχαρώσεως.

Ὅταν τὰ καλάμια ὠριμάσουν ἐντελῶς, κόπτονται μετὰ τοῦ ἐδάφους, καὶ διαιρούμενα εἰς κομμάτια ἄρμουδιού μήκους, δένονται καὶ μεταφέρονται εἰς τὸν μύλον. Ἀφ' οὗ δὲ διέλθουν δις διὰ τῶν κυλίνδρων τοῦ μύλου τούτου, ἐκθλίβεται ὅλος αὐτῶν ὁ χυμὸς, ὅστις συνάγεται εἰς δεξαμενὴν, καὶ θερμαίνεται ἀμέσως, διότι ἄλλως ὀξυνεῖται. Πρὸς ἀποχωρισμὸν τῶν εὐρισκομένων

ἐν τῷ χυμῷ ἀκαθαρσιῶν προστίθεται ὀλίγη ποσότης λειοστεριμμένης ἀσβέστου ἢ ἀσβεστονέρου· ἀφ' οὗ δὲ συναχθοῦν αὐταὶ εἰς τὴν ἐπιφάνειαν δι' ἐλαφρᾶς θερμότητος, καὶ ἀφαιρεθοῦν, ἀδάνεται ἡ θερμότης μετὰ βράσεως τοῦ χυμοῦ, διὰ τὴν ἐξατμισθῇ τὸ ἐν αὐτῷ ὕδωρ, καὶ συμπυκνωθῇ ὁ χυμὸς, ὥστε ψυχρανθεὶς νὰ λάβῃ κοκκωτὸν σχῆμα.

Ἀφ' οὗ ψυχρανθῇ ἱκανῶς ἡ ζάχαρις ἐντὸς ῥηχῶν σκαφῶν, βάλλεται εἰς κάδους, ἐντὸς τῶν ὁποίων μεταφέρεται εἰς τὸ ἐμπόριον. Οἱ κάδοι οὗτοι ἔχουσι τρύπαν ὑποκάτωθεν, καὶ θέτονται ὀρθοὶ ὑπεράνω μεγάλης τινὸς δεξαμενῆς, ἐνθα στραγγίζει τὸ ζαχαρόμελι (malasses), ὅσον δηλαδὴ μέρος τῆς ζαχαρώσεως δὲν κρυσταλλοῦται. Τὸ ζαχαρόμελι τοῦτο συναθροίζεται ἀκολούθως καὶ μεταφέρεται εἰς τὸ ἐμπόριον ὡς αεράπιον ἢ πρὸς κατασκευὴν ρουμιού.

Περὶ τῆς γνῶσεως.

- Οὐδὲν ἐξαίρετον ἀποκτᾶται ἄνευ κόπου.
- Ὁ ὄνος δὲν γίνετα ἵππος διὰ κτυπημάτων.
- Ἐάν ἦσαι ὄρνις γέννα αὐγὰν, ἐάν ἀλέκτωρ κράξῃ.
- Μία ὁκά παιδείας ἔχει ἀνάγκην δέκα ὁκάδων κοινῶν νοδὸς διὰ τὴν μεταχειρισθῇ.
- Μία σταγὼν βροχῆς δὲν ἀφίνει τύπον εἰς τὴν σκληρὰν πέτραν.
- Πῶς δόναται κοιμώμενος νὰ ἐξυπνήσῃ κοιμώμενον;
- Εἰς τὸν διψῶντα χιλιάδες μαργαρίται δὲν ἀξίζουν ὅσον μία σταγὼν ὕδατος.
- Τὰ τραύματα τοῦ ἐρῶντος δὲν θεραπεύονται μετὰ φάρμακα ἱατροῦ.
- Ἡ φιλία πρὸς μαρὸν εἶναι ὡς τὸ ἐναγκαλισμὸς τῆς ἄρκτου.
- Ἡ ὑπομονὴ εἶναι ἡ κλειστῶν δυσκόλων πραγμάτων.
- Πᾶσα ἀκαθαρσία πλύνεται διὰ τοῦ ὕδατος, ἀλλὰ τὸ ἀκάθαρτον ὕδωρ μετὰ τί καθαρίζεται;

ΤΟ ΣΠΗΛΑΙΟΝ ΤΩΝ ΛΗΣΤΩΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ.

Μετάφρασις ἐλευθέρας

(ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ)

(Ἰδὲ προηγούμενον ἀριθμὸν.)

Ἐνῷ ταῦτα συνέβαινον, ὁ Ἑρρίκος ἀπεσύρθη καὶ ἐκρύβθη εἰς παράμερον τινα γωνίαν, ὅπου τρέμων καὶ φοβούμενος περιέμενε νὰ ἴδῃ τὸ ἀποθησόμενον. Ὅταν κατ' ἀρχὰς εἶδεν, ὅτι ἡ τόλμη τῶν ληστῶν ἐφάνετο ὅτι ἔμελλε νὰ ἐπιτύχῃ, ἐφοδῆθη μὴπως ὁ Μαυρολο-

δωρῆς ἤθελε λησιμότησει τὴν ὑπόσχεσιν, τὴν ὁποίαν τῷ ἔδωκεν· ἀφοῦ ὅμως εἶδεν αὐτοὺς νικηθέντας καὶ τραπεύοντας εἰς φυγὴν, τὸν ἑαυτὸν τοῦ δὲ ἐντελῶς ἀπομνημονωμένον, ὁ φόβος τοῦ ἑδεκαπλασιάσθη. Ἐφοβεῖτο μὴ τὸν φονεύσουσιν ὡς ἔνοχον τοῦ γενομένου ἐγκλήματος ὑπὸ τῶν ληστῶν. Ὁθεν ἔτρεξε πρὸς τὴν θύραν, προτιμήσας ν' ἀκολουθήσῃ τὸν Μαυροθοδωρῆν ἐξερχόμενον μᾶλλον, παρὰ νὰ μείνῃ ἐντὸς τοῦ πύργου καὶ νὰ συλληφθῇ ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων τοῦ Κόμητος, καὶ κατάρθωσεν μὲν νὰ ἐξέλθῃ τοῦ πύργου, καὶ ἀκόμη νὰ καταβῇ διὰ τῆς σχοινίνης κλίμακος εἰς τὴν τάφρον καὶ διαβῇ καὶ αὐτήν· ἀλλ' ἀφοῦ ἀνέβη εἰς τὸ ἀντίπερα μέρος εὗρεν ἑαυτὸν ὀλομόναχον, διότι οἱ λησταὶ εἰς τὴν σύγχυσιν, τὴν σπουδῇ καὶ τὸν φόβον τῆς φυγῆς ἐλησιμότησαν τὸ παιδίον. Καὶ κατ' ἀρχάς μὲν ἠθέλησε νὰ φωνάξῃ τὸν Μαυροθοδωρῆν, ἀλλ' ἐκράτησε τὸν ἑαυτὸν τοῦ, συλλογισθεὶς, ὅτι ἐὰν ἐκρύπτετο εἰς τὸ δάσος, ἡδύνατο τὴν ἐπομένην ἡμέραν νὰ ἴδῃ τὸν ἔνδοξον ἥλιον, περὶ τοῦ ὁποίου εἶχεν ἀκούσει πόσον πολλὰ καὶ ὠραῖα πράγματα.

Ὁ συλλογισμὸς οὗτος τὸν ἔκαμε νὰ πορευθῇ ταχέως πρὸς τὸ δάσος, εἰς τὸ ὁποῖον ἀμέσως ἔφθασε, καὶ μετ' οὐ πολλῆς δυσκολίας, χάρις εἰς τοὺς συνεισμιμένους εἰς τὸ σκότος ὀφθαλμοῦς του, κατάρθωσε νὰ εἰσχωρήσῃ βαθεῖα ἐντὸς αὐτοῦ, καὶ ἐκάθησε ν' ἀναπαυθῇ ἐκ τοῦ κόπου καὶ τοῦ φόβου, ἀπὸ τὸν ὁποῖον κατείχετο. Ἐνῷ δ' ἐκάθητο ἤκουσε τὸν φλοῖσθον ὕδατος ῥέοντος ἐκεῖ που πλησίον, καὶ δραμὼν ἔσπεσε τὴν διψαν τοῦ πινῶν ἐκ τοῦ ὁροσεροῦ ἐκείνου ῥύακος, ὥστε ἔρρεε διὰ μέσου τοῦ δάσους· μετὰ δὲ τοῦτο κοπιωσμένος καὶ πεφοβισμένος ἐξηπλώθη ἐπὶ τὴν χλόην καὶ διὰ μιᾶς ἔπεσεν εἰς ὑπνον βαθύν, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἀφύπνισαν αὐτὸν τὰ κελαδήματα τῶν πτηνῶν καὶ τὸ φῶς τῆς ἐπελθούσης ἡμέρας.

Ἡ θεὰ τοῦ ποικίλου φυλλώματος τῶν δένδρων καὶ τοῦ χρωματισμοῦ αὐτῶν καὶ τῶν πανταχοῦ διεσπαρμένων ἀνθέων, ἐπλήρωσε τὴν ψυχὴν τοῦ ἀπὸ ἀγαλίας·ν, ἀλλ' ὁ συλλογισμὸς, ὅτι ἔμελλε νὰ ἴδῃ τὸν ἥλιον ἐν ὅλῃ αὐτοῦ τῇ λαμπρότητι, καὶ ἡ ἰδέα τῆς τόσο ἀνελέπτως ἀποκτηθείσης ἐλευθερίας ἦσαν ζητήματα, τὰ ὁποῖα ἐκράτουν αὐτὸν εἰσέτι εἰς ἀνησυχίαν. Ἐπειδὴ δὲ δὲν εἶχεν ἐνθούμησιν τῆς μορφῆς τοῦ ἡλίου, ὡς κατακλεισθεὶς εἰς τὸ σπήλαιον ἐκεῖνο τῶν ληστῶν νήπιον καὶ ἀνατραφεὶς ἐκεῖ εἰς τὸ σκότος, τὴν πρώτην θέαν τοῦ οὐρανοῦ, τὴν ὁποίαν ἐδυνήθη νὰ λάβῃ ἐκ τινος μικροῦ ἀνοίγματος εἰς τὸ πυκνὸν φύλλωμα τῶν δένδρων, ἐξέλαθεν ὡς τὸν ἥλιον, καὶ κλείσας τοὺς ὀφθαλμοῦς του ἐξεφώνησε, «Ναί, αὐτὸς πρέπει νὰ ᾔναι ὁ ἥλιος! Ἀληθῶς εἶναι πολὺ ὠραῖος! Πόσον

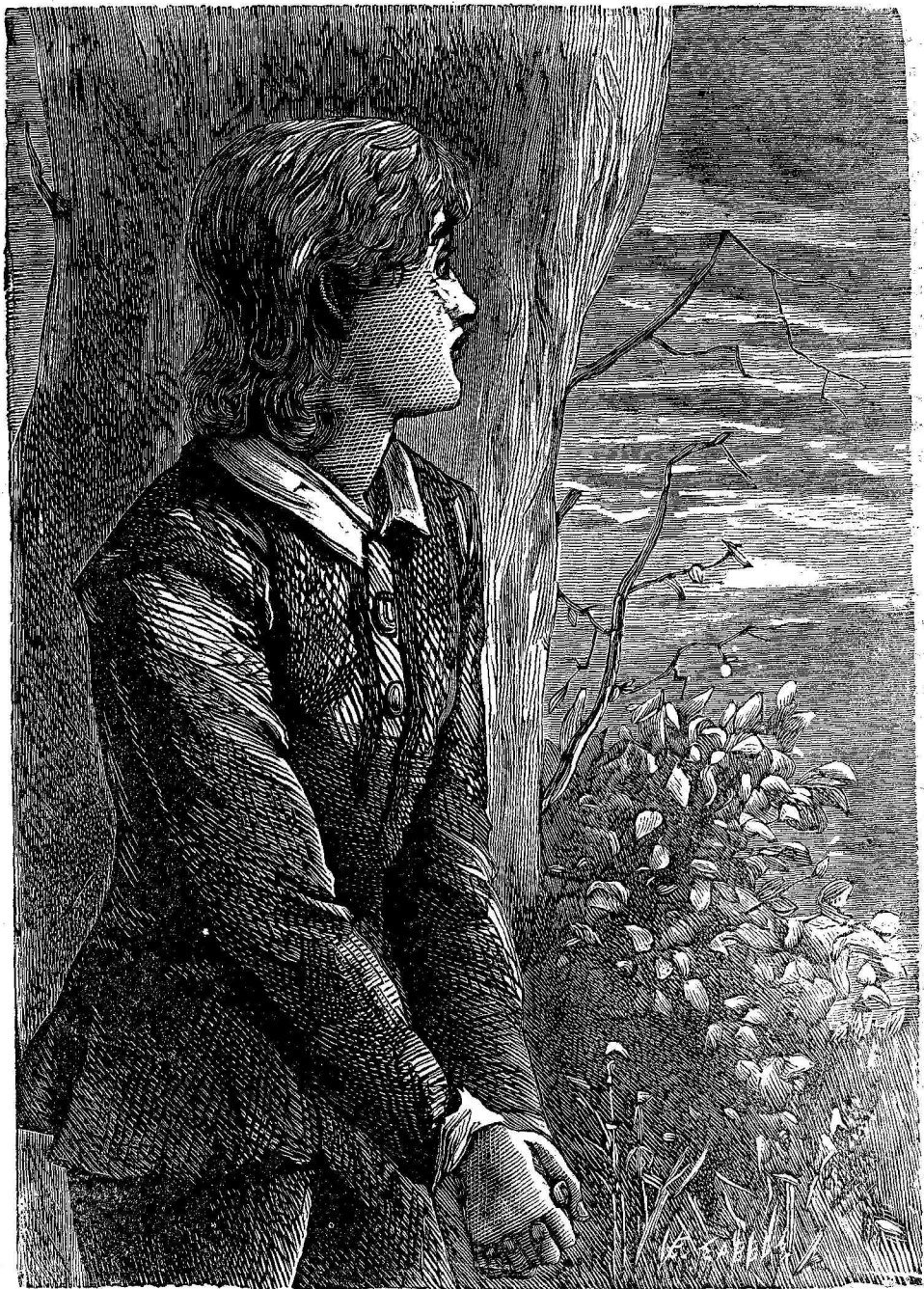
εὐτυχὴς εἶμαι, ὅτι τὸν εἶδα τέλος πάντων μὲ τοὺς ὀφθαλμούς μου!»

Ἐνῷ δὲ ἵστατο θαυμάζων τὴν ὠραιότητα τοῦ οὐρανοῦ, αἰφνης ἀκούει γλυκύν τινα ἦχον ἐρχόμενον ἐκ τοῦ πλησίον· καὶ κατ' ἀρχάς μὲν ἐταράχθη, διότι ἐνόμισεν, ὅτι ἦτο ἄνθρωπος, ἀλλ' ἀμέσως ἐνθυμήθη τοὺς λόγους τῆς μικρᾶς Ἀθιγγανίδος, ἥτις τοῦ ἔλεγε διὰ τὰ πτηνὰ, τὰ ὅποια κελαδοῦν ἐπὶ τῶν δένδρων καὶ ἐπῆγε πρὸς τὸ μέρος, ἀπὸ τοῦ ὁποῖου ἤρχετο ὁ ἦχος ἐπιθυμῶν νὰ ἴδῃ τὸ πτηνόν· μετὰ μικρὰν δ' ἐξέτασιν διὰ τῶν ὀφθαλμῶν διεκρίνε μικρόν τι ποικιλόχροον πουλάκι καθήμενον ἐπὶ τινος κλάδου καὶ ψάλλον τὸν πρωῒνον ὕμνον τῶν εἰς τὸν Πλάστην του. «ὦ, πόσον ὠραῖον πλάσμα εἶσαι!» ἐξεφώνησεν ὁ Ἐρρίκος, — «καὶ πόσον γλυκὰ τραγουδεῖς. Καλὰ μὲ ἔλεγεν ἡ Ἐλένη, ὅτι ἐκτὸς τοῦ ἡλίου ὑπάρχουν πολλὰ ἄλλα ὠραῖα πράγματα εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον!»

Ἡ παρουσία τοῦ παιδίου ἐξέπασσε τὸ πτηνόν, καὶ τὸ ἔκαμε νὰ καταφύγῃ εἰς ἄλλο δένδρον, ὅπου ἀνεόχλητον καὶ ἀπαράτηρτον ἡδύνατο νὰ τελειώσῃ τὸ πρωῒνόν του ᾄσμα. Ὁ Ἐρρίκος τὸ προσέκαλε καὶ τὸ παρεκάλε νὰ μείνῃ ὅπου ἦτο καὶ νὰ ἐξακολουθῇ νὰ ψάλλῃ, διότι τὸν εὐχαρίστει τὸ ᾄσμα καὶ ἡ συντροφία του, ἀλλὰ τὸ πτηνόν εἶχεν ἄλλον σύντροφον, ὡς φαίνεται νὰ εὐχαριστῇ καὶ ἄλλον σκοπὸν νὰ ἐκτελέσῃ, καὶ διὰ τοῦτο οὐδεμίαν ἔδωκε προσοχὴν εἰς τὰς παρακλήσεις του.

Στερηθεὶς τῆς παρουσίας καὶ τοῦ ᾄσματος τοῦ μικροῦ πτηνοῦ ὁ Ἐρρίκος ἐπροχώρησε περαιτέρω εἰς τὸ δάσος, ἕως οὗ ἔφθασεν εἰς πλεόν ἀνοικτὸν μέρος, ὅπῃθεν ἡδύνατο νὰ ἴδῃ πολὺ μεγαλειότερον μέρος τοῦ οὐρανοῦ· εἶχε δὲ προχωρήσει καὶ ἡ ἡμέρα πολὺ περυσσότερον, ὥστε ἡδύνατο νὰ βλέπῃ καθαρώτερα. Σταθεὶς δὲ καὶ θεωρήσας πρὸς τὰ ἄνω δι' ὀλίγας στιγμὰς. «Περίεργον!» εἶπε. «Τοῦτο δὲν πρέπει νὰ ᾔναι ὁ ἥλιος! Κατὰ τὴν περιγραφὴν τῆς Ἐλένης, ὁ ἥλιος δὲν πρέπει νὰ ᾔναι τόσο μεγάλος. Πόσον ἐπιθυμῶ νὰ ἴδω τὸν ἥλιον! Πρέπει νὰ ἐξέλθω τοῦ δάσους διὰ νὰ ζητήσω αὐτόν!» Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐπροχώρησε πρὸς τὰ ἐμπρός, ἕως οὗ εὗρέθη εἰς ἀνοικτὸν μέρος ἐπὶ τῆς κορυφῆς ἐνὸς λόφου, ἀπὸ τοῦ ὁποῖου ἡδύνατο νὰ ἴδῃ μίαν πεδιάδα ἀνοικτὴν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐφαίνοντο διεσπαρμένα χωρία, ποιμνία καὶ ἀγέλαι, ἐκκλησίαι μὲ τὰ κωδωνοστάσιά των καὶ ἀγροὶ κτριπίζοντες ἀπὸ τὰ ἀστάχυα τοῦ σίτου—προσέτι λειβάδια, κήπους καὶ ἄλλα, ἅπαντα δῶρα τῆς φύσεως, τὰ ὁποῖα ἡμεῖς τόσο ὀλίγον ἐκτιμῶμεν, διότι τὰ βλέπομεν καθ' ἐκάστην, ἀλλὰ τὰ ὁποῖα εἰς τὸν πτωχὸν Ἐρρίκον ἐφαίνοντο ὠραϊότατα. Πρὸ πάντων ὅμως ἡ προσοχὴ αὐτοῦ ἐστράφη πρὸς ἀνατολάς, ὅπου αἱ πρώται ἀκτῖνες τοῦ ἀνα-

τέλλοντος ἡλίου ἤρχισαν νὰ πίπτωσιν ἐπὶ τοῦ προσώ-
 που του. Τὸ δ' ἀποτέλεσμα τῆς τοιαύτης θεωρίας ἦτο
 μαγευτικόν. Τὸ παιδίον ἀκούμβισεν ἐπὶ τινος δένδρου
 καὶ δὲν ἐχώρταινε κυττάζων τὸν μεγαλοπρεπῆ δάσκον
 τὸν οὐράνιον αὐτοῦ Πατέρα, καὶ ὅμως τῷ ἐφάνετο,
 ὅτι ἐπρεπε νὰ ὑψώσῃ τὴν καρδίαν του εἰς προσκύνησιν
 Ἐκείνου. Ὅστις εἶχε κάμει ὅλα ἐκεῖνα τὰ θαυμαστὰ
 πράγματα· εἶναι δὲ βέβαιον, ὅτι ὁ φιλόστοργος ὀφθαλ-

Ὁ Ἑβραῖος θεωρῶν τὸν ἀνατέλλοντα ἥλιον.

τοῦ ἀναβαίνοντος ἡλίου, καὶ ἐκ τῆς συγκινήσεως ἐπε-
 σεν ἐπὶ τῆς γλῶσσης καὶ ἔχουσε δάκρυα χαρᾶς, καλύψας
 τοὺς ὀφθαλμοὺς διὰ τῶν χειρῶν του.
 Οὐδέποτε εἶχε διδαχθῆ νὰ γνωρίζῃ καὶ νὰ ἀγαπᾷ
 μὲς τοῦ Θεοῦ προσηλωθῇ ἐπὶ τὸ ἀδοξήθητον ἐκεῖνο παι-
 δίον, καὶ ἡ δέησις αὐτοῦ ἐγένετο δεκτὴ ὑπ' Ἐκείνου,
 ὅστις ἂν καὶ ἦναι εἰς τὸ κρυπτόν, ἀποδίδει ὅμως εἰς τὸ
 φανερόν. (ἀκολουθεῖ)